

appearing frequently in masses. The table of all the biblical readings in the source with their precise location (provided at the beginning of the book) makes it easy for scholars to compare chosen biblical readings in this missal with the same readings in various other manuscripts.

In conclusion, the critical edition of NYM, executed precisely and provided with a useful *apparatus criticus*, represents a new real contribution to the research on the Croato-Glagolitic tradition and or Paleoslavistics in general. On its basis further examinations in different respects and fields could be completed.

MARGARET DIMITROVA

DRAŽEN VLAHOV, *Glagoljski rukopis iz Vranje u Istri (1609.-1633.)*, Povijesni arhiv u Pazinu. Posebna izdanja sv. 12, Pazin, 1996., str. 197.

Četiri godine nakon izlaska prve knjige *Glagoljskih rukopisa* Povijesni arhiv u Pazinu izdao je novi naslov, rad svog bivšeg dugogodišnjeg ravnatelja Dražena Vlahova. Ponovno je riječ o rukopisnom gospodarskom dokumentu iz zbirke »Glagolitika« Hrvatskog državnog arhiva, porijeklom iz ostavštine Ivana Kukuljevića, i to je *Zapisnik primitka i izdatka računa bratovštine oltara sv. Fabijana i Sebastijana i bratovštine sv. Fabijana i Sebastijana te sv. Duha i sv. Monike u Vranji. Matica krštenih, umrlih i vjenčanih župe Vranja u Istri (1609-1727)*. Naslov nije izvoran, nego prijevod Kukuljevićeva zapisa s početka, kako ga je rekonstruirao dr. Josip Kolanović, koji je dosada jedini pisao o toj knjizi (»Slovo« 32-33, Zagreb 1983., 131-191). Dio rukopisa vjerojatno je zagubljen, jer Kukuljević navodi u svom naslovu »*Liber baptizatorum, mortuorum et matrimoniorum Parochiae Vranjensis in Istria ab a. 1607 – 1727. lat. i glagol. ...*«, a Kolanović kao početnu godinu navodi 1609. Vidljivo je da se rukopis sastoji od dvaju različitih matičnih evidencija – prva je glagoljska »kvaderna prijetka i špendije« vranjskih bratovština, a druga latinički (hrvatski, talijanski, ili latinski) zapisi o krštenju, vjenčanju i smrti. Ovo se izdanje bavi glagoljskim rukopisima, pa autor nije detaljnije ispitivao probleme objedinjavanja tih dvaju spisa, ali bilježi zanimljiv podatak kako su upravo u tim matičnim knjigama sačuvani najstariji zapisi latiničnim pismom na hrvatskom jeziku u matičnim knjigama iz Istre, te ovdje očito nije došlo do potiskivanja

hrvatskog jezika iz javne uporabe istodobno s potiskivanjem glagoljskog pisma.

Središnji dio ovog izdanja čine paralelno prikazani autorov glagoljski prijepis, i, s desne strane, transliteracija glagoljskih zapisa u latinicu. Za prijepis je odabran računalni oblik slova, koji na prvi pogled možda djeluje pomalo neočekivano u ovakvoj vrsti izdanja, ali je zapravo sasvim dostatan. I prijepis i transliteracija načinjeni su korektno, po načelu redak za redak i slovo za slovo, dosljedno uobičajenim principima u izdanjima glagoljskih tekstova latinicom.

Pažljivi zainteresirani čitatelj će uvidjeti da je riječ o jednoj živopisnoj minijaturi. Kroz gotovo trideset godina nižu se zapisi bratovštinskih župana i plovana o novčanim i naturalnim primicima i rashodima, koji nam mnogo otkrivaju o svakodnevici maloga gradića u Istri sedamnaestog stoljeća. Prikaz teksta je za jezikoslovnog stručnjaka jasan, lako se mogu provjeriti sve grafijske zanimljivosti (primjerice bilježenje jotacije), ili pogreške samih pisara. Istovremeno je za laika tekst ostao pristupačan.

Ovom centralnom tekstualnom poglavlju prethodi opsežna uvodna studija, koja obiluje podacima o bratovštinama u Vranji, o gospodarskim pojedinostima kao što su novčane jedinice i cijene osnovnih poljoprivrednih proizvoda, te mjere koje se navode u zapisima. Posebno je potpoglavlje posvećeno i vranjskim županima koji su imali važnu ulogu u sustavu bratovština. U trećoj cjelini, u *Prilozima*, nalaze se vrijedni kronološki prikazi, kazala, pregledi, te popisi kratica i manje poznatih riječi koji doprinose upotrebljivosti i preglednosti ovog izdanja.

Na kraju, dodajmo kako je jednom prilikom došlo do razdvajanja Kukuljevićeve ostavštine, tako da je dio došao u Hrvatski državni arhiv, a dio u Arhiv HAZU. Upravo ovo, kao i izdanje *Boljunskih glagoljskih rukopisa* A. Badurine (v. ovdje naš prikaz na str. 306-307), dolaze iz obaju Arhiva. Bilo bi možda zanimljivo istražiti kada i kako se to dogodilo.

IRENA MILIČIĆ